

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський державний екологічний університет

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні групи забезпечення
спеціальності
103 «Науки про Землю»

від « 31 » серпня 2021 року
протокол № 1

Голова групи: Шакірзанова Ж.Р.

УЗГОДЖЕНО

Директор: Овчарук В.А.

Гідрометеорологічний інститут
(назва факультету, прізвище, ініціали)

СИЛЛАБУС
навчальної дисципліни
«Політологія та основи соціології»
(назва навчальної дисципліни)

Спеціальності: 103 «Науки про Землю»
(шифр та назва спеціальності)

Освітні програми «Гідрометеорологія»
(назва освітньої програми)

бакалавр
(рівень вищої освіти)

заочна
(форма навчання)

4
(рік навчання)

(семестр навчання)

3/90
(кількість кредитів
ЄКТС/годин)

іспит
(форма контролю)

українознавства та соціальних наук ОДЕКУ
(кафедра)

Одеса, 2021 р.

Автор: Бубнов І.В., доцент українознавства та соціальних наук ОДЕКУ, к.іст.н.
(прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Поточна редакція розглянута на засіданні кафедри українознавства та соціальних наук від «28» серпня 2021 року, протокол № 1.

Викладачі: лекційний модуль - Бубнов І.В., к.іст.н., доцент
(вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

практичний модуль – Бубнов І.В., к.іст.н., доцент
(вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Рецензент: Сіленко А.О., д.політ.н., професор кафедри українознавства та соціальних наук ОДЕКУ

Перелік попередніх редакцій

Прізвища та ініціали авторів	Дата, № протоколу	Дата набуття чинності

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета	Метою дисципліни є надання студентам комплексу науково-теоретичних знань соціально-гуманітарного спрямування, що відповідають вимогам сучасного моменту, максимальне ознайомлення їх із світовим досвідом розв'язання актуальних соціально-політичних проблем сьогодення.
Компетентність	К01 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
Результат навчання	ПР16 Виявити знання, що сприяють розвитку загальної культури і соціалізації особистості
Базові знання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Об'єкт і методи політичної науки, її понятійно-категоріальний апарат. 2. Зміст основних світових політологічних шкіл, концепцій і напрямків, а також характерних рис сучасних вчень про політику. 3. Сутність та принципи політичного життя, політичних відносин і процесів, конституційних прав людини і громадянина. 4. Роль і значення політичної системи і режимів у житті держави і громадянського суспільства. 5. Загальні питання теорії соціології (загально-теоретична соціологія. 6. Сутність та зміст спеціальних і галузевих соціологічних теорій (теорії середнього рівня); 7. Конкретні соціологічні дослідження : процес, види, методи..
Базові вміння	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначати теоретичні, духовні та прикладні аспекти соціально-політичного знання. 2. Розуміти основні механізми підготовки та прийняття рішень у різних сферах суспільно-політичного життя та особистої ролі у цих процесах. 3. Усвідомити сенс і основні напрямки розвитку світового політичного процесу, геополітичну обстановку, місце і роль України в сучасному світі. 4. Орієнтуватися в соціальних процесах і оцінювати їх вплив на розвиток українського суспільства. 5. Використовувати знання про соціальні інститути для аналізу сучасних проблем суспільства. 6. Глибоко розуміти соціальну дійсність та визначити своє місце в ній, концентрувати особисті зусилля в вирішенні соціальних суперечностей. 7. Аналізувати соціальну інформацію щодо становлення нової соціальної реальності в Україні, в світі.
Базові навички	<ol style="list-style-type: none"> 1) соціально-особистісного характеру: <ul style="list-style-type: none"> - здатність використання базових соціально-політичних

	<p>цінностей та норм суспільно-політичної поведінки для формування активної громадянської позиції;</p> <ul style="list-style-type: none"> - адаптивність і комунікабельність, здатність здійснювати соціально-політичну комунікаційну діяльність. <p>2) інструментальні:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розуміння причинно-наслідкових зв'язків й уміння їх використовувати в професійній і соціально-політичній діяльності; - здатність виявляти актуальні проблеми; здійснення теоретичного аналізу проблеми, аналітичні здібності, навички управління інформацією. <p>3) загальнонаукового характеру:</p> <ul style="list-style-type: none"> - базові уявлення про основи політології, що сприяють розвитку загальної політичної культури, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства, процесів глобалізації - здатність діяти з позиції соціальної відповідальності, займати активну життєву та громадянську позицію, розвивати лідерські якості.
Пов'язані силлабуси	немає
Попередня дисципліна	«Історія України та української культури», «Основи правознавства та ДУМ»
Наступна дисципліна	«Підприємницька діяльність»
Кількість годин	лекції: 2 практичні заняття: 0 консультації: 8 самостійна робота студентів: 80

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Лекційні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		Аудиторні	СРС
		2	
		Настановна лекція	
ЗМ-Л1	Теоретичні основи знань про політику і суспільство Тема 1. Політологія як наука і навчальна дисципліна. Тема 2. Виникнення та еволюція світової соціально-політичної думки Тема 3. Політика як соціальне явище. Тема 4. Влада в суспільстві. Політична система суспільства Тема 5.. Держава в політичній системі. Громадянське суспільство і правова держава Тема 6. Політичні партії та суспільно-політичні об'єднання в політичній системі суспільства Тема 7. Політична еліта і політичне лідерство. Тема 8. Політична свідомість і політична культура Тема 9. Політика і засоби масової інформації. Тема 10. Міжнародна політика і система міжнародних відносин Тема 11. Соціологія, її місце і роль у науці та суспільстві. Тема 12. Суспільство як соціальна система. Тема 13. Особистість у системі соціальних відносин і процесів. Тема 14. Соціальна стратифікація та соціальна мобільність. Тема 15. Соціологія шлюбу та сім'ї.		1 2 1 2 2 2 1 2 1 1 1 1 1 1 1
Разом:		2	20

Консультації:

Викладач: Бубнов Ігор Васильович.

згідно з розкладом консультаційної сесії.

Аудиторія 601 (НЛК №2)

2.2. Практичні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-П1	Теоретичні основи знань про політику, політичні інститути і процеси. Тема № 1. Політологія як наука і навчальна дисципліна.		2

	<p>1. Становлення політології як самостійної наукової дисципліни.</p> <p>2. Предмет політичної науки. Методи політології.</p> <p>3. Структура та функції політичної науки.</p> <p>Тема № 2. Виникнення та еволюція соціально-світової політичної думки</p> <p>1. Суспільно-політичні уявлення Стародавнього світу.</p> <p>2. Політична думка Середньовіччя та епохи Відродження .</p> <p>3. Теорії природного права та суспільного договору доби Нового часу.</p> <p>4. Основні напрямки соціально-політичної думки XIX – початку XX ст.</p> <p>Тема № 3. Політика як соціальне явище. Влада в суспільстві.</p> <p>1. Поняття і структура політики. Типологія політики</p> <p>2. Функції політики в суспільному житті.</p> <p>3. Основні підходи щодо визначення сутності влади.</p> <p>4. Структура та агенти влади.</p> <p>5. Класифікація влади. Відмінні особливості політичної влади.</p> <p>Тема № 4. Держава в політичній системі суспільства. Громадянське суспільство</p> <p>1. Поняття, ознаки і функції держави. Теорії походження держави.</p> <p>2. Форми сучасної держави.</p> <p>3. Основні принципи правової і соціальної держави</p> <p>Взаємозв'язок правової держави і громадянського суспільства.</p> <p>Тема № 5. . Політична свідомість і політична культура . Політика і засоби масової інформації</p> <p>1. Сутність та види політичної свідомості.</p> <p>2. Поняття, структура і функції політичної культури.</p> <p>3. Типологізація політичної культури.</p> <p>4. Роль і функції засобів масової інформації в політичному процесі.</p> <p>5. Поняття і сутність політичного маніпулювання</p>		2
			2
			2
			2
ЗМ-П2	<p>Теоретичні основи науки про суспільство та соціологічні галузеві теорії</p> <p>Тема № 6. Соціологія, її місце і роль у науці та суспільстві. Суспільство як соціальна система.</p> <p>1. Предмет соціології. Закони та категорії</p>		4

	соціологічної науки 2. Структура, функції, методи соціології. 3. Сутність та типологія суспільств. 4. Характеристика основних елементів суспільства 5. Соціальна структура суспільства.		
	Тема № 7. Особистість у системі соціальних відносин і процесів. Соціальна стратифікація та соціальна мобільність 1. Поняття особистості в соціології. Соціалізація: сутність, етапи, агенти. 2. Соціальний статус та соціальна роль особистості. 3. Соціальна стратифікація: поняття, основні методологічні підходи 4. Соціальна мобільність. Види соціальної мобільності.		4
	Тема № 8. Соціологія сім'ї та шлюбу. 1. Сутність сім'ї та шлюбу. 2. Функції, структура та типологія сім'ї. 3. Соціальні фактори кризи сучасної сім'ї.		2
	Разом:		20

Консультації:

Викладач: Бубнов Ігор Васильович.

згідно з розкладом консультаційної сесії.

Аудиторія 601 (НЛК №2).

2.3. Самостійна робота студента та контрольні заходи

Студенти заочної (дистанційної) форми навчання на платформі MOODLE за посиланням на дистанційний курс «Політологія та основи соціології» <http://dpt19s.odeku.edu.ua/course/view.php?id=23> виконують завдання до термінів, вказаних у таблиці

Код модуля	Завдання на СРС та контрольні заходи	Кількість годин	Строк проведення
ЗМ-Л1	Вивчення тем лекційного модуля Назва контрольного заходу (обов'язковий): - Підготовка до модульної (тестової) контрольної роботи №1	20	жовтень - квітень
		5	січень
ЗМ-П1	Підготовка до тестування Назва контрольного заходу (обов'язковий) Тестування (ТР) до тем 1-5	10	жовтень - січень
		5	
ЗМ-П2	Підготовка до тестування Назва контрольного заходу Тестування (ТР) до тем 6-8	10	березень-травень
		5	

	Назва контрольного заходу (обов'язковий): - Підготовка до модульної (тестової) контрольної роботи №2	5	
	Підготовка до іспиту	20	За розкладом екзаменац. сесії
Разом:		80	

1. Методика проведення та оцінювання контрольних заходів для ЗМ-Л1.

Методи письмового контролю модульний тестовий контроль (МКР№1),

Оцінювання письмового контролю:

Модульний тестовий контроль (МКР№1), складається з 20 запитань закритого типу, де кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал, (загалом - **20 балів**).

2. Методика проведення та оцінювання контрольних заходів для ЗМ-П1

Методи письмового контролю: письмовий тестовий контроль (ТР),

Оцінювання письмового контролю:

Загалом передбачено тестування з 5 тем, де один письмовий тестовий контроль (ТР) складається з 8 тестових запитань закритого типу, (загалом **40 балів**)

3. Методика проведення та оцінювання контрольних заходів для ЗМ-П2

Методи письмового контролю: письмовий тестовий контроль (ТР), модульний тестовий контроль (МКР№2)

Оцінювання письмового контролю:

Загалом передбачено тестування з 3 тем, де один письмовий тестовий контроль (ТР) складається з 6-7 тестових запитань закритого типу, (загалом **20 балів**)

Модульний тестовий контроль (МКР№2), складається з 20 запитань закритого типу, де кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал, (загалом - **20 балів**).

4. Методика проведення та оцінювання підсумкового заходу з дисципліни «Політологія та основи соціології».

Формою підсумкового семестрового контролюючого заходу з обов'язкової навчальної дисципліни «Політологія та основи соціології» є **іспит**.

Екзаменаційні білети з дисципліни «Політологія та основи соціології» являють собою тестові завдання закритого типу, які потребують від студента вибору правильних відповідей з чотирьох запропонованих варіантів. Тестові питання кожного екзаменаційного білету формуються по всьому переліку сформованих у навчальній дисципліні знань (в першу чергу базової компоненти), а їх загальна кількість складає 20 завдань. Правильна відповідь на 1 тестове завдання оцінюється у **5 балів**. Оцінка успішності виконання студентом цього заходу здійснюється у формі кількісної оцінки (бал успішності) та максимально складає **100 балів**. Перехід від кількісної оцінки до якісної оцінки здійснюється за 4-х бальною системою відповідно до наступної шкали - **за правильну відповідь: на 18-20 тестів (90-100%) – «відмінно»; на 15-17 тестів (74-89%) – «добре»; на 12-14 тестів (60-73%) – «задовільно»; на менш ніж 12 тестів (<60%) – «незадовільно».**

Інтегральна оцінка поточного контролю знань та вмінь студентів із навчальної дисципліни «Політологія та основи соціології» заочної (дистанційної) форми навчання

складається з оцінок усіх контрольних заходів з трьох модулів (ЗМ-Л1, ЗМ-П1, ЗМ-П2), вказаних у табл. 2.3 Самостійна робота студента та контрольні заходи і є підставою для допуску до семестрового контрольного заходу – іспит.

Питання про допуск до семестрового іспиту розглядається тільки за умови, якщо студент виконав всі види обов'язкових завдань і набрав за модульною системою суму балів не менше 50% від максимально можливої за практичну частину – тестові завдання ЗМП1 (тестові завдання) і ЗМП2 (МКР№2) - тобто 30 балів). В іншому випадку студент вважається таким, що не виконав навчального плану дисципліни і не допускається до іспиту.

Загальна кількісна оцінка, що отримує студент за підсумками вивчення навчальної дисципліни «Політологія та основи соціології» (загальний бал успішності) є усередненою між кількісною оцінкою поточних контролюючих заходів та кількісною оцінкою семестрового контролюючого заходу – іспиту. Якщо студент за підсумками іспиту отримав загальну кількісну оцінку менше 50% (від максимально можливої на екзамені), то загальний бал успішності має дорівнювати балу успішності на іспиті.

Шкала відповідності оцінок за національною системою та системою ЄКТАС

За шкалою ECTS	За національною системою		Бал успішності
	для іспиту	критерії	
A	5 (відмінно)	Відмінно – блискуча робота з незначними помилками	90–100
B	4 (добре)	Дуже добре – вище середнього стандарту, але з деякими поширеними помилками	82–89,9
C	4 (добре)	Добре – загалом добра робота, але з помітними помилками	74–81,9
D	3 (задовільно)	Задовільно - пристойно, але із значними помилками	64–73,9
E	3 (задовільно)	Достатньо – задовольняє мінімальним вимогам	60–63,9
FX	2 (незадовільно)	Не прийнято – з можливістю перескладання	35–59,9
F	2 (незадовільно)	Не прийнято з обов'язковим повторним курсом	1–34,9

3. РЕКОМЕНДАЦІ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

3.1 Модуль ЗМ-Л1 «Основні етапи розвитку соціально-політичної думки. Теоретичні основи знань про політику, політичні інститути і процеси»

3.1.1. Повчання.

Під час вивчення теми №1 «Політологія як наука і навчальна дисципліна» необхідно розглянути такі питання: предмет та структура політології; задачі, цілі та функції політології; методи політичної науки; місце політології у системі суспільствознавства. Серед основних понять і категорій теми мають бути засвоєні такі: політологія, категорії політології, функції політології, порівняльна політологія, політична антропологія, політична демографія, політична філософія, політична соціологія, політична історія, політична психологія, прикладна політологія, парадигми і школи політології, методи політології, предмет політології, основні проблеми дослідження і вивчення політичної науки

Під час вивчення теми №2 «Виникнення та еволюція світової політичної думки» слід визначити основні риси політичної думки Середньовіччя; розрізняти за змістом та спрямованістю головні політичні ідеї епохи Відродження; розуміти сутність теорії моралі в політиці у творчості Н. Макіавеллі; проаналізувати моделі держав у розумінні представників соціалістичного утопізму; охарактеризувати теорії природного права та суспільного договору. Серед основних понять і категорій теми мають бути засвоєні такі: раціоналізм, духовна влада, світська влада, відродження, гуманізм, природне право, теорія суспільного договору, теорія розподілу влади, теорія правової держави, конституціоналізм, лібералізм, політична свобода.

Під час вивчення теми №3 «Політика як соціальне явище» слід звернути увагу на розгляд наступних питань: місце і роль політики у житті суспільства; взаємодія політики з іншими сферами суспільного життя; політичні відносини: сутність та форми; сутність політичного життя та причини його виникнення; зміст та тенденції розвитку політичного життя. Вивчення зазначеного матеріалу потребує чіткого засвоєння змісту наступних понять та термінів: політика, витоки політики, рівні функціонування політики, структура політики, функції політики, види політики, теологічне пояснення політики, біологічна теорія політики, інституціональне визначення політики, натуралістичне пояснення політики; психологічна теорія політики, соціально-економічна теорія політики, правові політичні теорії.

Під час вивчення теми №4 «Влада в суспільстві. Політична система суспільства» слід звернути увагу на розгляд наступних питань: основні концепції політичної влади; структура та агенти влади; форми та механізм політичної влади; проблема легітимності влади в суспільстві; класифікація влади; структура і функції політичної системи, основні типи політичних систем, поняття «політичний режим», основні історичні типи тоталітаризму, особливості авторитарного політичного режиму, ознаки демократичного політичного режиму, особливості політичної системи України. Вивчення зазначеного матеріалу потребує чіткого засвоєння змісту наступних понять та термінів: політологія, влада, система влади, політична влада, верховенство влади, всезагальність влади, легальність влади, легітимність влади, рівні легітимності (ідеологічний, структурний, персональний), ресурси влади, панування, типи легітимного панування (традиційне, харизматичне, легальне), авторитет влади, структура влади, функції політичної влади, політичне панування, моноцентричність влади, політична система, вимоги і підтримка, артикуляція і агрегування інтересів, структура політичної системи, моделі політичних систем, типологія політичної системи, функції політичної системи,

політичні принципи та норми; рішення і дії, політичний режим, диктатура, деспотія, тиранія, охлократія, автократія, тоталітаризм, фашизм, комунізм, націонал-соціалізм, хунта, популізм, бюрократія, корпоративізм, теократія, демократія, плюралізм, опозиція, поліархія.

Під час вивчення теми №5 «Держава в політичній системі. Громадянське суспільство і правова держава» слід визначити відмінні ознаки громадянського суспільства, проаналізувати основні теорії правової і соціальної держави, охарактеризувати основні тенденції розвитку державності в сучасному світі. Серед основних понять і категорій теми мають бути засвоєні такі: законодавча влада, виконавча влада, судова влада, органи контролю і нагляду, прокуратура, глава держави, президент, уряд, парламент, суд, автономія, розподіл влади, громадянське суспільство, правова держава, соціальна держава

Під час вивчення теми №6 «Політичні партії та суспільно-політичні об'єднання в політичній системі суспільства» слід визначити і класифікувати громадські організації та суспільно-політичні рухи, розуміти сутність, функції груп інтересів, їх взаємовідносин із політичними партіями і громадськими організаціями, аналізувати феномен лобізму.. Серед основних понять і категорій теми мають бути засвоєні такі: громадська організація, суспільно-політичний рух, група інтересів, група тиску, лобізм, корпоративізм, опозиція, фракція

При вивченні теми № 7 «Політична еліта і політичне лідерство» доцільно розглянути наступні питання: політичне лідерство як явище: соціально-психологічний та соціально-політичний аспекти; концепції політичного лідерства та його типологія; теорії політичних еліт; шляхи формування політичної еліти. Вивчення зазначеного матеріалу потребує чіткого засвоєння змісту наступних понять та термінів: групи інтересів, лобізм, корпоративізм, еліта, правляча еліта, політична еліта, економічна еліта, адміністративна еліта, відкрита і закрита еліти, контреліта, циркуляція еліти, зміна еліт, істеблішмент, політичне лідерство, лідер, політичний імідж.

Під час вивчення теми №8 «Політична свідомість і політична культура» слід визначити сутність політичної культури, її структуру та основні елементи, засвоїти найважливіших функцій політичної культури, охарактеризувати поняття політичної свідомості, розрізняти основні види політичної поведінки та участі, аналізувати форми політичного протесту, природи абсентеїзму, розуміти основні типи політичної культури, аналізувати специфічні риси політичної субкультури, охарактеризувати політичну культуру українського суспільства. Серед основних понять і категорій теми мають бути засвоєні такі: політична культура, політичний досвід, політична свідомість, політичний стереотип, політичний міф, політичний символ, політична поведінка, політична участь, абсентеїзм, політичний протест, електоральна поведінка, патріархальна культура, підданська культура, активістська культура, культура участі, фрагментарна культура, інтегрована культура, консенсусна культура, конфліктна культура, субкультура.

При вивченні теми № 9 «Політика і засоби масової інформації» доцільно розглянути такі питання як: поняття і функції засобів масової інформації; основні канали і особливості політичного впливу засобів масової інформації; політичне маніпулювання та шляхи його обмеження. Вивчення зазначеного матеріалу потребує чіткого засвоєння змісту наступних понять та термінів: засоби масової інформації, політичне маніпулювання, паблік-рілейшнз, політична комунікація, телебачення, преса, функції засобів масової інформації, інформаційні агенти, медіалогія, громадська думка, інформаційний простір, цензура, інформаційна політика.

Під час вивчення теми №10 «Міжнародна політика і система міжнародних відносин» слід визначити сутність, форми і методи зовнішньої політики національної держави, основні типи зовнішньополітичної діяльності сучасних держав; розуміти зміст і принципи світової політики та основні тенденції її еволюції; розуміти критерії визначення глобальних політичних проблем сучасного світу; здійснювати класифікацію глобальних проблем людства. Серед основних понять і категорій теми мають бути засвоєні такі: зовнішня політика, світова політика, принципи світової політики, теорії глобалізації

При вивченні теми № 11 «Соціологія, її місце і роль у науці та суспільстві» доцільно розглянути наступні питання: предмет та структура соціології; категорії та закони соціології; задачі, цілі та функції соціології; методи соціології; місце соціології у системі гуманітарних наук. Вивчення зазначеного матеріалу потребує чіткого засвоєння змісту наступних понять та термінів: соціологія, об'єкт та предмет соціології, структура соціологічного знання, категорії соціології, соціальне, соціальний закон, функції соціології, методи соціології, основні проблеми дослідження і вивчення соціології.

При вивченні теми № 12 «Суспільство як соціальна система» доцільно розглянути наступні питання як: сутність, типи, тенденції розвитку суспільства; соціальна структура суспільства і його основні елементи; характерні особливості сучасного українського суспільства. Вивчення зазначеного матеріалу потребує чіткого засвоєння змісту наступних понять та термінів: суспільство, соціальні зміни, соціальний розвиток, модернізація; соціальна структура; соціальна дія, соціальна взаємодія, соціальні відносини; соціальний інститут, соціальна організація, соціальна спільнота, верства, соціальна група.

При вивченні теми № 13 «Особистість у системі соціальних відносин і процесів» доцільно розглянути наступні питання: поняття особистості; особливості соціологічного аналізу особистості; соціальна структура особистості; рольова та статусна концепції особистості; соціальні регулятори діяльності та проблеми девіантної поведінки. Вивчення зазначеного матеріалу потребує чіткого засвоєння змісту наступних питань та термінів: людина, індивід, особистість; структура особистості; соціалізація, первинна соціалізація, вторинна соціалізація, політична соціалізація, агенти соціалізації, соціальна адаптація, ресоціалізація, десоціалізація.

При вивченні теми № 14 «Соціальна стратифікація та соціальна мобільність» доцільно розглянути наступні питання: сутність соціальної стратифікації: поняття та види; соціальна мобільність; соціальна стратифікація та мобільність сучасного українського суспільства: головні проблеми та шляхи їх подолання. Вивчення зазначеного матеріалу потребує чіткого засвоєння змісту наступних питань та термінів: соціальна роль, соціальні норми, санкції, девіація, соціальна стратифікація, соціальний клас, вищий клас, середній клас, нижчий клас, маргінали, соціальна мобільність, вертикальна мобільність, горизонтальна мобільність. .

При вивченні теми № 15 «Соціологія шлюбу та сім'ї» доцільно розглянути наступні питання: інститути сім'ї в історії людства: зміни та перспектива; поняття шлюбу, його типологія; поняття сім'ї, її види, функції; вивчення проблеми сім'ї на сучасному етапі розвитку українського суспільства. Вивчення зазначеного матеріалу потребує чіткого засвоєння змісту наступних понять та термінів: сім'я, шлюб, соціологія сім'ї, форми сім'ї та шлюбу, моногамія та полігамія, груповий шлюб, тип сім'ї, нуклеарна сім'я, розширена сім'я, життєвий цикл сім'ї, сім'я як соціальний інститут, сім'я як мала соціальна група, сімейна політика.

3.1.2 Питання для самоперевірки.

1. Дж.Локк як засновник політичної доктрини класичного лібералізму? ([1] С.42-48; [2] С.27-45; [4] С. 24-25)
2. **Що є спільним для всіх соціально-правових доктрин Нового часу?** ([1] С.42-48; [2] С.27-45; [4] С. 25-28)
3. **Розкрити сутність вчення Ж.Ж.Руссо про народний суверенітет.** ([1] С.42-48; [2] С.27-45; [4] С. 26-27)
4. **Розкрити сутність теорії Ш.Л.Монтеск'є про розділ влад.** ([1] С.42-48; [2] С.27-45; [4] С. 27-28)
5. Охарактеризувати погляди на людину і політику І.Канта. ([1] С.42-48; [2] С.27-45; [4] С. С. 28-29)
6. Визначити погляди О.Конта як засновника позитивізму. ([1] С.49-54; [2] С.58-60; [4] С. 31-32)
7. Визначити політико-соціологічні погляди Г.Спенсера. ([1] С.49-54; [2] С.58-60; [4] С. 32-33)
8. Теорія соціального реформаторства у поглядах Е.Дюркгейма. ([1] С.49-54; [2] С.58-60; [4] С. 33)
9. **Розкрити сутність вчення М.Вебера про види легітимного панування.** ([1] С.49-54; [2] С.58-60; [4] С. 34)
10. **Визначити сутність та головні елементи політичної системи суспільства.** ([1] С.101-114; [2] С.87-95; [4] С. 55-56)
11. Дати загальну характеристику основних політичних систем сучасності.. ([1] С.101-114; [2] С.87-95; [4] С. 58-60)
12. **Встановити відмінні риси політичної системи сучасної України.** ([1] С.101-114; [2] С.87-95; [4] С.60)
13. **Розкрити сутність громадянського суспільства.** ([1] С.205-220; [2] С.79-86; [4] С. 69-71)
14. **Охарактеризувати типові риси правової держави.** ([1] С.205-220; [2] С.79-86; [4] С. 72-73)
15. Співпоставити соціальний та правовий принципи державної організації. ([1] С.205-220; [2] С.79-86; [4] С. 73-74)
16. **Визначити сутність та задачі соціальної держави** ([1] С.205-220; [2] С.79-86; [4] С. 74)
17. **Визначити сутність та функції суспільно-політичних об'єднань.** . ([2] С.148-170; [4] С. 82-85)
18. Принципи формування та функціонування суспільно-політичних об'єднань. . ([2] С.148-170; [4] С. 82-85)
19. Визначити основні міжнародні політичні організації. . ([2] С.148-170; [4] С. 86)
20. **Класифікація суспільно-політичних об'єднань** . ([2] С.148-170; [4] С. 85-86)
21. **Сутність, структура та функції політичної свідомості.** ([1] С.337-358; [2] С.195-203; [4] С. 94)
22. Основні типи політичної свідомості. ([1] С.337-358; [2] С.195-203; [4] С.95)
23. **Розкрити сутність та функції громадської думки.** ([1] С.337-358; ; [4] С.96)
24. Що складає зміст політичної культури? ([1] С.337-358; ; [4] С.96)
25. **Сутність, структура та функції політичної культури.** ([1] С.337-358; [2] С.195-203; [4] С.97-98)
26. Класифікація політичної культури. ([1] С.337-358; [2] С.195-203; [4] С.98-100)

27. **Що складає сутність та зміст зовнішньої політики національної держави?** ([1] С.475-514 [2] С.287-309, 318-334; [3] С. 15-16; [4] С.106-108)
28. Визначити та проаналізувати основні засоби здійснення зовнішньої політики. ([1] С.475-514 [2] С.287-309, 318-334; [3] С. 15-16; [4] С.107-108)
29. Охарактеризувати сутність глобальних політичних проблем сучасності. ([1] С.475-514 [2] С.287-309, 318-334; [3] С. 15-16; [4] С.108-109)
30. **Здійснити класифікацію глобальних політичних проблем сучасності**([1] С.475-514 [2] С.287-309, 318-334; [3] С. 15-16; [4] С.108-109)
31. **Що є об'єктом соціології?** ([5] С.6-7)
32. Чим відрізняється соціологія від інших наук про суспільство? ? [5] С.12-14)
33. **Що таке «соціальні закони»? Чим вони відрізняються від законів природи?** ([5] С.7-8)
34. Чим відрізняється макро- і мікросоціологічна теорії?([5] С.10-11)
35. **У чому суть основних функцій соціології?** ([5] С.11)
36. Що ви розумієте під методами і прийомами соціології? ([5] С.11-12)
37. У чому виявляється зв'язок соціології з іншими науками? ([5] С.12-14)
38. **Що таке « суспільство»? Чому людина не може існувати поза суспільством?** ([5] С.15-17)
39. **Які історичні типи суспільства ви знаєте? ?** ([5] С.17-18)
40. За якими критеріями можна здійснювати типологізацію суспільства? ([5] С.15-17)
41. В чому полягає різниця між доіндустріальним, індустріальним та постіндустріальним суспільством? ([5] С.15-18)
42. **Що слід розуміти під терміном «модернізація суспільства»?** ([5] С.19)
43. Що означає суспільство як соціальна система? ([5] С.19-20)
44. **Охарактеризуйте основні елементи соціальної системи?** ([5] С.20-23)
45. Поясніть поняття соціального інституту, яка його структура? ([5] С.21-22)
46. **Що таке соціальна структура суспільства?** ([5] С.23-25)
47. **Які основні стадії соціалізації і інститути соціалізації на цих стадіях?** ([5] С.29-31)
48. Чим розрізняються первинні та вторинні соціалізації? ([5] С.30-31)
49. **З чого складається соціальний статус особистості?** ([5] С.32-33)
50. В чому різниця між предписаними та набутими соціальними статусами? Які складові процесу соціалізації? ([5] С.32)
51. **Якими є основні елементи соціальної структури особистості?** ([5] С.28-29)
52. В чому полягає сутність девіантної поведінки? Якими є різновиди девіантної поведінки? ([5] С.35-38)
53. **Що таке «соціальна стратифікація»?** ([5] С.39-43)
54. Кого відносять до представників «вищого класу», «середнього класу», «нижчого класу»? ([5] С.44-45)
55. **Розкрийте сутність процесу соціальної мобільності.** [5] С.45-47)
56. Що вивчає соціологія сім'ї та шлюбу? ([5] С.79-81)
57. **В чому полягає основний зміст соціальних функцій сім'ї? ? .** ([5] С.81-83)
58. Які Ви знаєте основні типи сім'ї? ? . ([5] С.83-85)
59. **Які Ви знаєте соціальні фактори кризи сучасної сім'ї?** [5] С.85-88)
60. Які існують основні шляхи стабілізації сім'ї? ([5] С.89-91)

*У переліку питань для самоперевірки напівжирним шрифтом виділені ті, що спрямовані на формування базових результатів навчання.

3.2 Модуль ЗМ-П1 «Теоретичні основи знань про політику, політичні інститути і процеси».

3.2.1 Повчання

Основне завдання модуля: навчити студентів розрізняти методи та категорії політичної науки та її зв'язок з іншими дисциплінами соціально-гуманітарного циклу; виділяти історичні коріння та джерела сучасних принципів та ідеалів демократичного устрою; розуміти зміст основних підходів до трактування політичної влади; здійснювати типологізацію політичних систем сучасних держав.

Під час підготовки до теми №1 «Політологія як наука і навчальна дисципліна» увага студентів має бути зосереджена на визначення об'єкту та предмету політології як науки, характеристиці основних етапів її розвитку, аналізі особливостей, що зумовили місце політології в системі соціальних наук, вивченні структури, основних методів і функцій політичної науки. Серед основних понять і категорій мають бути засвоєні такі: політика, політологія, політичні відносини, політична свідомість, політичні процеси, політична організація, біхевіоризм, закон циклічності політичних режимів, аналіз і синтез, індукція і дедукція, абстрагування, логічний аналіз, моделювання.

Під час підготовки до теми №2 «Виникнення та еволюція світової політичної думки» увага студентів має бути зосереджена на з'ясуванні особливостей розвитку політичної думки у різних регіонах Стародавнього Сходу; визначенні головних політичних проблем у творчості філософів Стародавньої Греції та Риму; розумінні основних принципів і тенденцій розвитку політичної думки Нового часу. Серед основних понять і категорій мають бути засвоєні такі: конфуціанство, легізм, деспотизм, поліс, тиранія, аристократія, монархія, олігархія, політія, раціоналізм, гуманізм, природне право, теорія суспільного договору, теорія розподілу влади, теорія правової держави, конституціоналізм.

Під час підготовки до теми №3 «Політика як соціальне явище. Влада в суспільстві» увага студентів має бути зосереджена на розумінні відмінностей у підходах різних мислителів до трактування терміна «політика»; визначенні мети політики; характеристиці основних концепцій політики; визначенні структури політики та охарактеристиці її елементів; розумінні сутності основних функцій політики, розумінні поняття політичної влади, аналізі її змісту і структури; розгляді основних підходів до вивчення влади, характеристиці мотивів і ресурсів політичної влади; засвоєнні основних принципів функціонування політичної влади. Серед основних понять і категорій мають бути засвоєні такі: політика, мета політики, витоки політики, нормативний підхід, конфліктологічний підхід, соціологічний підхід, функціональний підхід, директивний підхід, правовий підхід, системний підхід, інституціональний підхід, структурно-функціональний підхід, політичні відносини, політичні процеси, політична організація, функції політики, деспотія, тиранія, охлократія, автократія, тоталітаризм, фашизм, комунізм, націонал-соціалізм, теократія, демократія, плюралізм, опозиція, поліархія, політична влада, панування, підкорення, авторитет, мотиви влади, ресурси влади, легальність влади, легітимність влади, традиційна легітимність, харизматична легітимність, раціонально-легальна легітимність.

Під час підготовки до теми №4 «Держава в політичній системі суспільства.. Громадянське суспільство» увага студентів має бути зосереджена на розумінні сутності, ознак і властивостей держави, визначенні її внутрішніх та зовнішніх функцій, з'ясуванні специфіки діяльності державною апарата, розгляді основних форм державного правління і державного устрою, знанні теорій походження держави. Серед основних понять і категорій мають бути засвоєні такі: держава, державна територія, громадянство,

суверенітет, апарат держави, законодавча влада, виконавча влада, судова влада, органи контролю і нагляду, прокуратура, глава держави, президент, монарх, уряд, парламент, суд, унітарна держава, автономія, федерація, конфедерація, суб'єкт федерації.

Під час підготовки до теми №5 «Політична свідомість і політична культура. Політика і засоби масової інформації» увага студентів має бути зосереджена на розумінні змісту понять «засоби масової інформації», «четверта влада», виділенні основних рис засобів масової інформації, розкритті взаємозв'язку ЗМІ та політики, визначенні основних функцій ЗМІ; поясненні сутності політичного маніпулювання, окресленні його межі та засобів обмеження, характеристиці специфіки функціонування українських ЗМІ; знайомленні з можливостями пропаганди, її формами і прийомами. Серед основних понять і категорій мають бути засвоєні такі: засоби масової інформації, політичне маніпулювання, публік-релейшнз політична комунікація, комунікаційні партнери, комунікація, пропаганда, телебачення, преса, функції засобів масової інформації, інформаційний процес, інформаційне суспільство, реципієнт, медіалогія, громадська думка, Інтернет, цензура, інформаційна політика

3.3 Модуль ЗМ-П2 «Теоретичні основи науки про суспільство та соціологічні галузеві теорії»

3.3.1 Повчання

Основне завдання модуля: навчити студентів визначати механізми функціонування соціально-політичних систем та якісні параметри соціально-політичних процесів; орієнтуватися в соціальних процесах і оцінювати їх вплив на розвиток українського суспільства; використовувати знання про соціальні інститути для аналізу сучасних проблем суспільства; розуміти соціальну дійсність та визначити своє місце в ній, концентрувати особисті зусилля в вирішенні соціальних суперечностей; аналізувати соціальну інформацію щодо становлення нової соціальної реальності в Україні.

Під час підготовки до теми №6 «Соціологія, її місце і роль у науці та суспільстві. Суспільство як соціальна система» увага студентів має бути зосереджена на розумінні предмету соціології; ознайомленні з її історією, парадигмами, методами і категоріями соціології, виявлення її місця в системі гуманітарних наук, вивчення основних функцій соціології, усвідомленні сутності поняття «суспільство», його основних ознак; визначенні історичних типів суспільства, закономірності розвитку та функціонування суспільства; розкритті змісту основних елементів соціальної структури суспільства; характеристиці особливостей сучасного українського суспільства. Серед основних понять і категорій мають бути засвоєні такі: об'єкт та предмет соціології, категорії соціології, соціальне, соціальний закон, функції соціології, методи соціології, суспільство, соціальні зміни, соціальний розвиток; соціальна структура; соціальна дія, соціальна взаємодія, соціальні відносини; соціальний інститут, соціальна організація, соціальна спільнота, верства, соціальна група.

Під час підготовки до теми №7 «Особистість у системі соціальних відносин і процесів. Соціальна стратифікація та соціальна мобільність» увага студентів має бути зосереджена на розумінні сутності особистості в соціології; визначенні особливостей соціологічного аналізу особистості; з'ясуванні соціальної структури особистості; аналізі регуляторів діяльності особистості та проблем девіантної поведінки. визначенні сутності теорії соціальної стратифікації та характеристиці її історичних типів; аналізі процесу соціальної мобільності та основних тенденцій соціальної диференціації українського суспільства. Серед основних понять і категорій мають бути засвоєні такі: особистість; структура особистості; соціалізація, первинна соціалізація, вторинна соціалізація,

політична соціалізація, агенти соціалізації, соціальна адаптація, ресоціалізація, десоціалізація соціальна роль, соціальні норми, санкції, девіація, соціальна стратифікація, соціальний клас, маргінали, соціальна мобільність, вертикальна мобільність, горизонтальна мобільність.

Під час підготовки до теми №8 «Соціологія сім'ї та шлюбу» увага студентів має бути зосереджена на розумінні об'єкта і предмета наукової дисципліни «соціологія сім'ї»; характеристиці етапів життєвого циклу сім'ї; її типів, структури, форм шлюбу, загальних принципів регулювання сімейних відносин; розкритті змісту основних соціальних функцій сім'ї в суспільстві; розгляді сучасного етапу розвитку української сім'ї та розумінні демографічної політики уряду України стосовно розвитку сім'ї. Серед основних понять і категорій мають бути засвоєні такі: сім'я, шлюб, соціологія сім'ї, форми сім'ї та шлюбу, моногамія та полігамія, груповий шлюб, тип сім'ї, нуклеарна сім'я, розширена сім'я, життєвий цикл сім'ї, сім'я як соціальний інститут, сім'я як мала соціальна група, сімейна політика.

..

4.ПИТАННЯ ДО ЗАХОДІВ ПОТОЧНОГО, ПІДСУМКОВОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1 Тестові завдання до тестування у модулі ЗМ-П1.

1. У якій країні була створена перша школа політичної науки: ([4] С. 6)
2. До якої групи категорій, що використовує політологія (1 група - категорії інших соціально-гуманітарних наук; 2 група - категорії наук, що знаходяться на "перехресті" з політологією; 3 група - спеціальні категорії політології), слід віднести наступні? ([4] С. 9-10)
3. Суть інновації якого типу розкриває фраза "висування божевільних ідей"? ([4] С. 11)
4. Який підхід до розуміння предмета політології є найпоширенішим? ([4] С. 9-10)
5. Закон циклічності політичних режимів визначає: ([4] С. 13)
6. Розташувати зазначені методи у відповідних строках таблиці:

<i>Загальнологічні методи</i>	
<i>Методи емпіричних досліджень</i>	
<i>Спеціальні методи політології</i>	

([4] С. 11-12)
7. Що не входить до складу предмета політології? ([4] С. 10)
8. Яких етапів у розвитку політичної науки не існувало? ([4] С. 8-9)
9. На базі якої системоутворюючої дисципліни відбувалося формування політології в США? ([4] С. 8)
10. Хто вперше прочитав «Курс лекцій з основ політичної теорії»? ([4] С. 9)

- 11. В якій ідеологічній системі Стародавнього Сходу було вперше розроблено модель деспотичної держави з командно-адміністративною системою?**
([4] С. 15)
12. Які з наданих визначень демократії можуть належати Платону, а які Аристотелю?,
([4] С. 15-16)
- 13. Хто з мислителів Стародавнього Світу вперше виділив соціальні основи політичного правління?**
([4] С. 17-18)
14. Кому може належати наступна характеристика демократії: «При демократії верховна влада належить демосу, а не законам. Рішення демосу контролюють демагоги. Демос стає деспотом і діє як тиран»?.
([4] С. 18)
- 15. Твердження про те, що в основі політико-правової думки Стародавньої Греції була ідея про деспотизм влади як джерело слухняності є:**
([4] С. 18)
16. Які теоретичні твердження є спільними у вченнях Платона та Шан Яна:
([4] С. 18-19)
17. Хто з мислителів стародавнього світу був спроможен запропонувати правителям наступну нараду: «Навіщо, керуючи державою, знищувати людей? Якщо ви будете прагнути до добра, то й народ буде добрим»?
([4] С. 14)
- 18. У яку форму правління, на думку Платона, перетворюється демократія у разі порушення законів?**
([4] С. 16)
- 19. Які ознаки є спільними для всіх філософсько-політичних теорій Стародавнього Сходу?**
([4] С. 14)
20. Які верства населення, на думку Платона, не відносяться до деміургів?
([4] С. 16-17)
- 21. Поняття «політика» у науковий обіг вперше ввів:**
([4] С. 37)
- 22. Політичним силам консервативної орієнтації в політичній практиці притаманне прагнення до ідей:**
([4] С. 44)
- 23. Який з відомих Вам підходів щодо меж просування політики в суспільне життя передбачає за державою роль «нічного сторожа»?**
([4] С. 44)
24. До якого визначення політики слід віднести наступну думку: «Політика – це участь у справах держави, визначення форм, задач, змісту діяльності держави?»
([4] С. 39-40)
- 25. Який рівень політологічних досліджень мається на увазі, як що аналізується діяльність держави (політичних партій, міжнародних організацій)?**
([4] С. 42)
26. Знайти визначення політики, що входять до субстанціональної групи її трактувань:
([4] С. 39-40)
27. До якої групи визначень політики можна віднести наступну думку: "Політика - це концентрований вираз економіки, її потреб та інтересів"?

([4] С. 39-40)

28. До якої групи визначень політики можна віднести наступну думку: « Політика - це діяльність, що спрямована на досягнення загального блага?»

([4] С. 39-40)

29. Який із вказаних рівнів здійснення політики не відповідає дійсності?

([4] С. 42)

30. Який з відомих Вам підходів щодо меж просування політики в суспільне життя передбачає, що політика уряду має бути відповідальною за добробут всієї соціальної системи?

([4] С. 44)

31. Автором системного аналізу політичного життя є:

([4] С. 56)

32. В політичній системі суспільства держава є:

([4] С. 57)

33. З наданих ознак вибрати ті, що притаманні політичним системам розвинутих капіталістичних країн:

([4] С. 59-60)

34. З наданих видів влади вибрати ті, що належать до класифікації за критерієм ресурсів влади:

([4] С. 50-51)

35. Готовність об'єкта влади до підкорення може бути зумовлена наступними факторами:

([4] С. 48-49)

36. Обрати мотиви підкорення, що здатні надати владі суб'єкта найефективнішого та найміцнішого характеру:

([4] С. 49)

37. Здійснити класифікацію наданого визначення влади за аспектом її трактування - «Влада – це здатність соціального класу реалізовувати свої специфічні об'єктивні інтереси»

([4] С. 46-47)

38. Що означає принцип легітимності політичної влади?

([4] С. 53-54)

39. Особистою рисою якого виду влади в умовах ринкового демократичного суспільства є моноцентричність?

([4] С. 52)

40. Для виникнення владних відносин необхідно, щоб суб'єкт влади володів наступними якостями:

41. Хто з прихильників теорії «суспільного договору» виникнення держави пов'язував з необхідністю приборкання «природної агресивності людини»?

([4] С. 63)

42. З наданих країн вибрати ті, що мають республіканську форму правління.

([1] С.150-151, [3] С.266-267)

43. З наданих країн вибрати ті, що мають в якості форми державного правління абсолютну монархію (конституційну монархію).

([1] С.150-151, [3] С.266-267)

44. З наданих держав вибрати ті, що формально мають федеративний територіальний устрій.

([1] С.151-152, [3] С.278-279)

45. Які ознаки та функції притаманні соціальній державі:
([3] С.314-315; [4] С. 74)
- 46. Вибрати вірне твердження:
Держави за формою державного устрою поділяються на:**
([1] С.151-152, [3] С.278-279)
- 47. Вставити назву теорії походження держави:**
([3] С.252-254; [4] С. 62-63)
48. Вибрати правильні твердження щодо розподілу повноважень центру та суб'єктів федеративної держави:
([3] С.280-281; [4] С. 68)
- 49. Вибрати вірні твердження в характеристиці громадянського суспільства:**
([1] С.214-215, [3] С.304-305; [4] С. 71-72)
- 50. Які з перелічених принципів забезпечує права держава**
([3] С.297-299; [4] С. 72-73)
51. Серед політичних партій Англії класичним шляхом розвитку пройшли:
([1] С.280-281, [3] С.327; [4] 78-79)
- 52. Наявність постійної легальної опозиції по відношенню до правлячої партії є відмінною рисою:**
([1] С.293-294, [3] С.338-340; [4] С. 80)
53. Вибрати вірну відповідь:
Легальне існування лише однієї партії і заборона всіх інших є типовим для ...
([1] С.293-294, [3] С.338-340; [4] С. 80)
- 54. Доповнити необхідне сполучення:
Обмеження сфер діяльності та свободи неправлячих партій є типовим для ...**
([1] С.293-294, [3] С.338-340; [4] С. 81)
55. Для виникнення домінуючого партійного укладу в межах буржуазно-демократичної партійної системи необхідні:
([3] С.342; [4] С. 80)
- 56. Визначити риси притаманні суспільним організаціям (чи суспільним рухам).**
([3] С.362-363; [4] С. 83-84)
57. Які з наданих міжнародних політичних організацій можуть бути віднесені до групових?
([3] С.367-369; [4] С. 86-87)
- 58. Виділити функції суспільних об'єднань:**
([3] С.364-365; [4] С. 85)
59. Якої стадії в класичній історії еволюції політичних партій (за М.Вебером) не існувало?
([1] С.281, [3] С.328 ; [4] С. 77)
- 60. Назвіть головну причину формування політичних партій сучасного типу:**
([1] С.282, [3] С.328; [4] С. 77-78)
- 61. Які з вказаних типів політичної культури будуть належати до типології, проведеної за формаційним критерієм?**
([1] С.346-347, [3] С.485-486; [4] С. 98)
62. За критерієм специфіки цивілізації визначте приналежність наступних характеристик політичної культури (Захід та Схід):
([1] С.348, [3] С.487; [4] С. 98-99)
- 63. За критерієм глибини відображення суспільного життя політична свідомість буває:**
([3] С.484; [4] С. 98-99)
64. Визначити сучасних політологів-фахівців теорії політичної культури:

- ([1] С.338; [4] С. 94)
65. Культура функціонування політичних інститутів передбачає:
 ([3] С.480; [4] С. 97)
- 66. Домінуючою інформаційною моделлю в умовах тоталітарного політичного режиму**
 ([1] С.445-446; [4] С. 102)
67. Виберіть правильні твердження щодо характеристики функції контролю та критики в діяльності засобів масової інформації в умовах демократичного суспільства:
 ([1] С.446-447; [4] С.101)
- 68. Щоб бути ефективним політичне маніпулювання має спиратися на:**
 ([1] С.448; [4] С. 103)
69. Переваги політичного маніпулювання як засобу соціального управління полягають в тому, що воно:
 ([1] С.448; [4] С. 103-104)
- 70. Що покладено в основу політичного маніпулювання?**
 ([1] С.449-450; [4] С.103)

4.2 Тестові завдання до тестування у модулі ЗМ-П2.

1. Яке визначення «соціології» є найпоширенішим?
 ([5] С.7)
2. Якого рівня в структурі сучасної соціології не існує?
 ([5] С.10)
3. Розташувати категорії, що використовує соціологія, у відповідних строках таблиці:
Категорії, що пояснюють статику суспільства	
Категорії, що пояснюють динаміку суспільства	
- ([5] С.8)
4. Що означає прогностична функція соціології?
 ([5] С.10)
5. Що є завданням прикладної соціології?
 ([5] С.10-11)
6. Визначити риси, характерні для постіндустріального суспільства:
 ([5] С.18)
7. Визначити, хто з науковців розглядає суспільство як «продукт соціальних (тобто орієнтованих на інших) людських дій»?
 ([5] С.16)
8. Яке з визначень характеризує категорію «суспільство»?
 ([5] С.16-17)
9. До якої групи соціальних інститутів відноситься власність?
 ([5] С.21)
10. Які підсистеми суспільства найчастіше виділяють у вітчизняній соціології:
 ([5] С.18)
11. Що являє собою де соціалізація?
 ([5] С.30)
12. У соціології під терміном «особистість» розуміють:
 ([5] С.28)
13. Становище особистості, займане нею в суспільстві відповідно з віком, статтю, походженням, сімейним станом – це

- ([5] С.33)
14. Поведінка, яка не суперечить існуючим соціальним нормам, називається: ([5] С.35)
15. Внутрішні стимули активності особистості, те, що забезпечує її існування і самозбереження – це.. ([5] С.28)
16. Поняття «соціальна мобільність» було введено в науковий обіг: ([5] С.45)
17. Переміщення індивідів між різними рівнями ієрархії називають: ([5] С.45)
18. Визначити соціологів – фахівців теорії соціальної стратифікації ([5] С.40)
19. Історичними типами соціальної стратифікації є: ([5] С.43-44)
20. Як виглядає в основному класова структура сучасного західного суспільства? ([5] С.43-44)
21. Соціологія вивчає сім'ю як: ([5] С.80)
22. Моногамія – це: ([5] С.84)
23. Поліандрія – це: ([5] С.83-84)
24. Шлюб, у якому подружжя живе нарізно називається: ([5] С.83-84)
25. Повною називається сім'я, яка має: ([5] С.84-85)
26. Яка функція не притаманна сім'ї? ([5] С.82-83)
27. Ведення домашнього господарства, упорядкування й використання сімейного бюджету, організацію сімейного споживання, розподіл домашньої роботи – це: ([5] С.82-83)
28. В нинішній європейській культурі статеве співжиття кровних родичів трактується як: ([5] С.83-84)
29. Сім'ї засновані на розподілі ролей згідно з особистісними якостями і здібностями подружжя, на рівній участі кожного з них у прийнятті рішень називають: ([5] С.83-84)
30. Сім'я, що складається із представників двох поколінь: батьків та їхніх дітей, називається: ([5] С.83-84)

4.3 Тестові завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-Л1.

- 1. Яку з перелічених функцій не виконує політична наука?** ([4] С. 10-11)
- 2. Якого етапу у розвитку політичної науки не існувало?** ([4] С. 8-9)
- 3. Яке з наданих визначень демократії не належить Платону?** ([4] С. 16-17)

- 4.Хто з мислителів Стародавнього Світу вперше виділив соціальні основи політичного правління?** ([4] С. 18)
- 5.Хто з мислителів Стародавнього Світу виникнення держави пов'язував з еволюцією великої патріархальної родини?** ([4] С. 14)
6. Хто з мислителів Стародавнього Світу виникнення держави пов'язував з появою та розвитком приватної власності? ([4] С. 17-18)
- 7. Яка форма правління, за теорією Аристотеля, не належить до правильних?** 5 ([4] С. 18)
- 8. В поглядах якого мислителя Нового часу вперше з'явилися зачатки ідеї розподілу влад?** ([4] С. 24-25)
- 9.Французький письменник і філософ Жан Жак Руссо в області політичної думки є теоретиком:** ([4] С. 25-26)
10. Визначити автора наступного принципу: «...щоб не було можливості зловживання владою необхідно мати такий порядок речей, при якому різні влади могли б стримувати одна одну» ([4] С. 26-27)
11. Хто з мислителів Нового часу у відповідність з теорією розділення влади пропонував зберігати певний пріоритет законодавчої влади над виконавчою та судовою? ([4] С. 28)
- 12. Політичним силам консервативної орієнтації у питанні про роль держави в суспільстві притаманне прагнення до ідей:** ([4] С. 44)
- 13. Який з відомих Вам підходів щодо меж просування політики в суспільне життя передбачає, що політика має безпосередньо впливати на всіма інші сфери суспільства?** ([4] С. 43)
14. Який з відомих Вам підходів щодо меж просування політики в суспільне життя передбачає, що політика уряду має бути відповідальною за добробут всієї соціальної системи? ([4] С. 43)
- 15. Який із вказаних рівнів здійснення політики не відповідає дійсності?** ([4] С. 42)
- 16.Суб'єктами політики не виступають:** ([4] С. 41)
- 17. До якого способу владування слід віднести принцип поважливого ставлення до прав та свобод особистості?** ([4] С. 51)
- 18. До якого способу владування слід віднести принцип дозволено те, що не має відношення до політики?** ([4] С. 51)
19. Яка модель влади (за М.Вебером) спирається на професійну бюрократію? ([4] С. 52)

- 20. З наданих видів влади вибрати те, що належать до класифікації за критерієм ресурсів влади:**
([4] С. 49-50)
- 21. З наданих видів влади вибрати те, що належать до класифікації за критерієм суб'єкта влади:**
([4] С. 50-51)
- 22.Що таке “четверта влада”?**
([4] С. 50)
23. До якого з наданих типів можна віднести політичну систему характерну для України?
([4] С. 60)
- 24.В політичній системі суспільства держава є:**
([4] С. 57)
- 25.Яка гілка влади у відповідності з теорія розподілу влади не передбачається?**
([4] С. 58)
- 26. З наданих ознак вибрати ту, що притаманна ліберальному режиму:**
([4] С. 60)
- 27.Активне втручання держави в справи суспільства це:**
([1] С.149; [4] С. 62)
- 28.З наданих країн вибрати ту, що є абсолютною монархією.**
([1] С.150-151, [3] С.269-272; [4] С. 66)
- 29. З наданих країн вибрати ту, що є конституційною монархією.**
([1] С.150-151, [3] С.260-272; [4] С. 66)
- 30.З наданих держав вибрати ту, що є федерацією.**
([1] С.151-152, [3] С.278-283; [4] С. 68)
- 31. З наданих держав вибрати ту, що має унітарний територіальний устрій.**
([1] С.151-152, [3] С.278-283; [4] С. 67)
- 32. Перший крок на шляху розмежування понять «суспільство» та «держава» зробив:**
([3] С.247; [4] С. 61)
- 33. Серед нижче перерахованого вкажіть форму державного правління:**
([1] С.150-151, [3] С.260-272; [4] С. 66)
- 34. Серед нижче перерахованого вкажіть форму державного устрою:**
([1] С.151-152, [3] С.278-283; [4] С. 67)
- 35.Сукупність взаємовідносин вільних і рівноправних індивідів в умовах ринку і демократичної правової державності, які не опосередковані державою, називають:
([3] С.303-304; [4] С. 70)
- 36.Які відносини не входять до структури громадянського суспільства?**
([3] С.306-307; [4] С. 70-71)
37. Держава, яка бере на себе відповідальність за кожного громадянина і прагне забезпечити кожній людині гідні умови існування, соціальний захист, співучасть в управлінні, має назву:
([4] С. 73-74)
- 38. Виділити вірне твердження в характеристиці громадянського суспільства:**
([3] С.308-309; [4] С. 70-71)
- 39. Який з перелічених принципів забезпечує правова держава**
([3] С.299-301; [4] С. 72-73)
40. Яку з вказаних функцій не виконує соціальна держава?
([3] С.313-315; [4] С. 73-74)
- 41. У правовій державі передбачається певне верховенство:**
([3] С.300-301)

42. Партія в перекладі з латинської означає:
([1] С.280; [4] С. 75)
43. Назвіть головну причину формування політичних партій сучасного типу (масових партій):
([3] С.328; [4] С. 77)
44. Де і коли виникла перша масова партія (партія сучасного типу):
([3] С.328; [4] С. 78)
45. За критерієм ідеологічної спрямованості доктрини партії не можуть бути:
([3] С.334-345; [4] С. 78-79)
46. Вибрати вірну відповідь.
Постійна легальна боротьба за владу типова для ...
([3] С.338-342; [4] С. 81)
47. Доповнити необхідне сполучення:
Обмеження сфер діяльності та свободи неправлячих партій є типовим для ...
([3] С.338-342; [4] С. 81)
48. Що не є умовою формування домінуючого партійного укладу в межах буржуазно демократичної партійної системи?
([3] С.338-342; [4] С. 80)
49. Якої партійної системи сучасності не існує?
([3] С.338-342; [4] С. 79-80)
50. Головна причина розпаду рухів:
([3] С.364; [4] С. 84)
51. Визначити ознаку що непритаманна суспільним організаціям.
([3] С.364-365; [4] С. 84)
52. Яких організацій за критерієм масштабу діяльності не існує?
([3] С.369-370; [4] С. 86)
53. Якому типу політичного лідера за Максом Вебером притаманна опора на розум?
([1] С.223-224; [4] С. 92-93)
54. Якому типу політичного лідера за Максом Вебером притаманна опора на звичку?
([1] С.223-224; [3] С.456-458; [4] С. 92-93)
55. Згідно з теорією конститuentів, вирішальна ланка в системі відношень лідера і конститuentів це:
([1] С.231-232; [3] С.456-458 ; [4] С. 91)
56. Знайти ознаку, що притаманна інформаційному суспільству
([1] С.445-446 ; [4] С. 102)
57. Домінуючою інформаційною моделлю в умовах тоталітарного політичного режиму є:
([1] С.445-446; [4] С. 102)
58. Який з відомих засобів розповсюдження інформації є типовим для преси?
([1] С.445-446; [4] С.102)
59. Щоб бути ефективним політичне маніпулювання має спиратися на:
([1] С.447-448; [4] С. 103)
60. Одна з переваг політичного маніпулювання як засобу соціального управління полягають в тому, що воно:
([1] С.446; [4] С. 103)
61. Яка інформаційна модель побудована на переконанні людей через логічну аргументацію?
([1] С.445-446; [4] С. 102)

62. Суспільство, що побудовано на пріоритеті знань та інформації, це –
([1] С.445; [4] С. 102)
63. Якої форми суспільної організації ЗМІ не існує?
([1] С.447; [4] С. 103-104)
64. Який тип свідомості можна описати як: «сукупність ідей, уявлень, поглядів, що виникали з буденної практики з елементами теорії та ідеології?»
([3] С.483-485; [4] С. 94)
65. До якого типу політичної культури за критерієм ідеологічних основ слід віднести націоналістичну політичну культуру?
([3] С.487-489; [4] С. 98)
66. Який вид політичної культури не передбачає активної участі громадян в політичному житті ?
([3] С.487-489; [4] С.99)
67. Зміст якої функції суспільної думки відбиває фраза «Громадська думка займає певну позицію ухвального чи засуджуючого характеру?»
([3] С.483-487; [4] С. 95)
68. Який тип зовнішньої політики здійснює держава, якщо на міжнародній арені вона намагається знайти баланс між принципами суперництва і співробітництва?
([1] С.476-477 [3] С.514-516; [4] С. 107)
69. Який тип зовнішньої політики здійснює держава, якщо на міжнародній арені вона намагається пристосуватися до міжнародного середовища, перевести свою діяльність на позиції інших держав?
([1] С.476-477 [3] С.514-516; [4] С. 107)
70. Який тип зовнішньої політики здійснює держава, якщо на міжнародній арені вона прегне до експансії і намагається розв'язати свої внутрішні проблеми за рахунок інших держав?
([1] С.476-477 [3] С.514-516; [4] С. 107)
71. Який принцип міждержавних відносин не відноситься до тих, що є обов'язковими для країн-членів ООН?
([3] С.512-514; [4] С. 106-107)
72. Яких засобів здійснення зовнішньополітичної діяльності не існує?
([3] С.512-514; [4] С. 107)
73. До якої групи існуючих глобальних проблем можна віднести проблему тероризму?
([1] С.490-491 [3] С.522; [4] С. 108)
74. До якої групи існуючих глобальних проблем можна віднести проблему погіршення якості біосфери?
([1] С.490-491 [3] С.522)
75. До якої групи існуючих глобальних проблем можна віднести проблему незворотності кліматичних змін?
([1] С.490-491 [3] С.522)

4.4 Тестові завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-П2.

1. Визначити автора наукового твору «Курс позитивної філософії»
([5] С.6)
2. Наука про тенденції, закони функціонування і розвитку суспільства (соціуму), соціальних систем, про соціальні групи та інститути називається:
([5] С.7)

4. Яку з вказаних функцій, не виконує соціологія? ([5] C11)
5. Що є об'єктом соціології? ([5] C.7)
6. Кого вважають засновником соціології? ([5] C.6)
7. Хто з перерахованих нижче учених ввів у науковий обіг термін «соціологія»? ([5] C.6)
8. Яка категорія соціології є фундаментальною? ([5] C.8)
9. У чому полягає специфіка соціальних законів і закономірностей? ([5] C.8)
10. Що не є завданням теоретичної соціології? ([5] C.10)
11. Закони соціальної статистики відображають: ([5] C.8)
12. Соціологія середнього рівня – це: ([5] C.10)
13. Визначте рису, характерну для доіндустріального суспільства: ([5] C.18)
14. Визначити, хто з науковців розглядає суспільство як «сукупність відносин, що складаються в процесі спільної економічної діяльності»? ([5] C.18)
15. Яка із перерахованих ознак не є ознакою суспільства: ([5] C.16-17)
16. Яке з визначень характеризує категорію «країна»? ([5] C.16)
17. Яке з визначень характеризує категорію «держава»? ([5] C.16).
18. Які типи суспільств виділяють у постіндустріальній теорії? ([5] C.18)
19. Визначити ознаки, що домінують у постіндустріальному суспільстві. ([5] C.18)
20. Яка функція суспільства мається на увазі в ситуації, коли одні члени суспільства виробляють продукти харчування, інші - одяг, треті - забезпечують безпеку, четверті - навчають дітей та молодь, п'яті - управляють ...? ([5] C.19)
21. Яка функція суспільства мається на увазі в ситуації, коли суспільство наказує індивіду, як він повинен жити, яким він має бути, що він може робити, а чого не може ...? ([5] C.19)
22. Визначити автора типологізації суспільства. за критерієм способу виробництва і формою власності. ([5] C.18)
23. Визначити автора типологізації суспільства. за критерієм способу здобуття засобів існування. ([5] C.18)
24. Яке з приведених визначень суспільства належить Е.Дюркгейму? ([5] C.16).
25. Зайдіть помилкову ознаку у характеристиці суспільства

26. Що виступає елементарною структурною одиницею соціальної системи? ([5] С.16-17)
27. Хто з учених перший ввів у науковий обіг термін «індустріальне суспільство»? ([5] С.19-20)
28. Який критерій покладено в основу для поділу суспільств на прості та складні? ([5] С.18)
29. На думку якого вченого людство послідовно пройшло чотири формації: первісну, рабовласницьку, феодальну, капіталістичну? ([5] С.17).
30. Соціальний інститут - це: ([5] С.18)
31. Визначити елементи, що входять до складу соціально-класової підструктури соціальної структури суспільства? ([5] С.21)
32. Визначити елементи, що входять до складу соціально – демографічної підструктури соціальної структури суспільства? ([5] С.24)
33. Категорія «соціальна стратифікація» відображає: ([5] С.24)
34. Вертикальна соціальна мобільність це: ([5] С.39)
35. Теорія розподілу суспільства на класи була введена в науковий обіг:
а) П. Сорокіним; б) К. Марксом; в) М Вебером; г) О. Контом ([5] С.45)
36. Теорія яка поділяє суспільство на основі доходу, престижу професії, впливу на поведінку інших називається: ([5] С.39-40)
37. Основу «середнього класу» в сучасних суспільствах становлять люди із: ([5] С.44)
38. Теорії соціальної мобільності органічно пов'язані з: ([5] С.40)
39. Маргінал – це: ([5] С.46)
40. При якому історичному типі стратифікації мобільність не можлива? ([5] С.43)
41. Визначити соціолога – фахівця теорії соціальної стратифікації ([5] С.40)
42. Рівність у соціальній сфері виявляється в: ([5] С.42-43)
43. Визначити головні причини появи та зростання середнього класу: ([5] С.44-45).
44. Визначити соціальну категорію, яка відноситься до вищого шару середнього класу ([5] С.44).
45. Визначити соціальну категорію, яка відноситься до нижчого шару середнього класу ([5] С.45).
46. Будь-яке переміщення індивідуального або соціального об'єкта або цінності - це соціальна: ([5] С.42).

47. Відособлена соціальна група (страта), членством в якій людина зобов'язана винятково своїм народженням і правовим становищем, - це:
([5] С.44).
48. Економічна, соціальна та юридична форма закріпачення людей, яка з повним безправ'ям і крайнім ступенем нерівності - це:
([5] С.43).
49. Соціальна група, стан якої залежить від місця в системі суспільного виробництва - це:
([5] С.44).
50. Які з нижче зазначених термінів означають форму сім'ї?
([5] С.84)
50. Соціологія сім'ї – це:
([5] С.79-80)
51. Сім'я виступає в сучасному суспільстві як домінуючий агент соціалізації на:
([5] С.80)
52. Яку сім'ю називають нуклеарною:
([5] С.84)
53. Що є ознакою ендогамної сім'ї?
([5] С.84-85)
54. Рекреаційна функція сім'ї спрямована на:
([5] С.82-83)
55. Сім'ї що характеризується паритетними (рівними) відносинами між дружиною та чоловіком називають:
([5] С.84)
56. Сім'я, в якій є один чоловік і чотири дружини, називається:
([5] С.84)
57. Сім'я являє собою:
([5] С.80)
58. Матрилокальний сім'я - це така, коли:
([5] С.84)
59. Сім'я, взаємини в якій будуються на основі взаємної поваги і де немає яскраво вираженого лідера, називається:
([5] С.84)
60. Що соціологи не виділяють в якості стійких стереотипів сімейного виховання?
([5] С.85)
61. Яка ознака не належить успадкованого статусу людини?
([5] С.32)
62. Яка ознака не належить досягнутого статусу людини?
([5] С.32)
63. Засвоєння нових цінностей, ролей, навичок замість раніше набутих, неправильно засвоєних, застарілих, або ж у зв'язку з переходом у принципово інші соціальні умови – це...
([5] С.32)
64. Соціальна роль - це:
([5] С.32)
65. Вторинна соціалізація – це:
([5] С.30-31)
66. Характеристика людини соціальної – це:
([5] С.28)
67. Предписаний статус - це позиція:
([5] С.32)

68. Соціальна позиція, яку індивід набуває завдяки власним зусиллям, називається статусом:

([5] С.32)

69. Передбачувана, нормативна, запропонована поведінка окремого індивіда або конкретної соціальної групи людей, яку очікують від них в суспільстві - це:

([5] С.32)

70. Вказати групи, які не є носіями девіантної поведінки:

([5] С.35-36)

4.5 Тестові завдання до іспиту.

Тестові завдання екзаменаційних білетів являють собою міксовані варіанти тестових завдань розділів **4.1, 4.2, 4.3, 4.4** із відповідними посиланнями на правильні відповіді за списком основної літератури.

5. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література.

1. Політологія: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл / Панов М.І., Герасіна Л.М., Журавський В.С. та ін., за ред. М.І. Панов. Київ: Видавничий Дім Ін Юре, 2005. 520 с.
2. Піча В.М., Хома Н.М. Політологія: конспект лекцій. Київ: Каравела, 1999. 168 с.
3. Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної науки): підручник. Київ: Либідь, 2002. - 576 с.
4. Бубнов І.В. Політологія: конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2021. 110 с.
5. Краснянська Н.Д. Соціологія: конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2010. 92 с.

Додаткова література

1. Бебик В.М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика. Київ: КМАУП, 2000. 383 с.
2. Барвінський А.О. Соціологія: курс лекцій для студентів вищих навчальних закладів Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 280 с
3. Городяненко В.Г. Соціологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Видавничий центр «Академія», 2002, 560 с.
4. Погорілий Д.Є Політологія: кредитно-модульний курс: навч. пос. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 432 с.
5. Соціологія: підручник/ Піча В.М., Савельєв В.П, Хоронжий А.Г, Савка В.Є., за ред. В.М.Піча. Львів: Магнолія 2006, 2007. 278 с.
6. Черниш Н.Й. Соціологія: курс лекцій. Львів: Кальварія, 2003. 236 с

Інформаційні ресурси

Репозитарій ОДЕКУ www.eprints.library.odeku.edu.ua

Блог кафедри українознавства та соціальних наук ОДЕКУ www.ukrsoc.blogspot.com

Сайт кафедри українознавства та соціальних наук ОДЕКУ www.dpt19.odeku.edu.ua

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Інтегральна відомість № _____ оцінки знань та вмінь студентів за модулями

Кафедра українознавства та соціальних наук

Факультет гідрометеорологічний інститут

Курс 4   Група ГМ   Семестр

Дисципліна Політологія та основи соціології

Максимальна кількість балів: 100, за теоретичну частину – 40, за практичну частину - 60

П.І.Б. викладача доц. Бубнов І.В.

N з/п	П.І.Б. студента	Поточні оцінки				Інтегральні оцінки							
		Теорет. част.		Практ. част.		Теоретич. частина		Практич. частина		Загальна оцінка		Якісн оцінка	ECTS
		M1	M2	M1	M2	бали	%	бали	%	бали	%		
		20 балів		40 балів	40 балів								
1													
2													
3													
4													
5													
6													

Викладач

“ ___ ” _____ 20 р.

Завідувач

“ ___ ” _____ 20 р.

кафедри _____